

PROGRAMACIÓN DO ÁREA DE MÚSICA

Para 2º da ESO

Curso 22-23

Índice:

-Introdución e contextualización.....	3
-Lexislación.....	3
-Recursos persoais.....	4
-Recursos materiais.....	4
-Análise e valoración da consecución dos aprendizaxes imprescindibles no curso 2021-22.....	5
-Adaptacións da presente programación ás posibles situacións de docencia non presencial.....	6
-Contribución da materia de música ao logro das competencias clave.....	7
-Obxectivos Xerais.....	9
-Obxectivos do curso.....	11
-Contidos relacionados cos estándares de aprendizaxe avaliáveis.....	11
- Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliável de: Temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación e competencias clave.....	16
-Concrecións metodolóxicas.....	32
-Avaliación inicial e medidas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	35
-Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	35
-Atención á diversidade.....	36
- Indicadores de logro.....	37
-Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.....	38
-Plan lector.....	38
-Plan de integración das TICs.....	40
-Tratamento dos temas transversais	41
-Actividades complementarias e extraescolares.....	42
-Avaliación e revisión da programación.....	42

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

O IES Afonso X “O Sabio” é un centro situado na área metropolitana de A Coruña. Conta cuns 820 estudantes, a maioría da ESO, tradicionalmente cun alto grao de abandono escolar. Dende hai anos desenvólvense no centro diversas liñas formativas para intentar dar ao alumnado a maior cantidade de oportunidades posible e revertir esa situación na medida do posible.

No IES Afonso X “O Sabio”, de A Barcala (Cambre), impártense ensinanzas da ESO, bacharelato, ciclo formativo de grao medio de xestión administrativa, ciclo formativo de grao superior de administración e finanzas e Formación Profesional Básica.

O IES Afonso X “O Sabio” ten tres centros de primaria adscritos: o CEIP “Wenceslao Fernández Flórez”, o CEIP O Graxal e o CEIP Portofaro. Ademais destes alumnos, contamos cunha porcentaxe de inmigrantes de diversos lugares que completan o amplo espectro do noso alumnado.

O alumnado en xeral procede de familias de clase media-baixa, e o seu nivel académico está dentro da media dos centros das súas características. O desenvolvemento psicomotriz, musical e artístico do noso alumnado é bastante dispar e ten moito que ver a orixe do alumnado (centro do que procede), ou o seu nivel de participación en actividades extraescolares. No concello de Cambre existen poucas posibilidades de desenvolver actividades musicais, destacando a Escola e banda municipal A Sementeira. Ademais, tamén temos alumnado que estuda nos conservatorios de música profesionais de Culleredo e da Coruña, que acoden a algún grupo de teatro local e, ocasionalmente, temos algún estudante do Conservatorio de danza da Coruña. Porén, estas actividades dependen sempre da dispoñibilidade das familias (tanto económica como de tempo dispoñible) para poder sufragar e acompañar ao alumnado a estas actividades, que implican sempre moitas horas de dedicación á semana e, dada a situación do noso alumnado, xa temos casos de estudantes que teñen que aparcar estes estudos por situacións familiares complicadas. Desde o departamento buscamos favorecer a práctica musical e escénica para que o alumnado desenvolva a súa personalidade a través da práctica artística pero tamén para que o alumnado se identifique cos seus intereses externos co que se fai no propio centro educativo.

LEXISLACIÓN

A base lexislativa para a presente programación son os seguintes documentos:

Ley Orgánica 8/2013 del 9 de diciembre, para la Mejora de la Calidad Educativa (LOMCE).

O Real Decreto 1105/2014, de 26 de decembre que desenvolve o currículo de secundaria da LOMCE para todo o territorio español, e que viu completado o seu desenvolvemento curricular para a Comunidade Autónoma de Galicia no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, que no seu anexo II desenvolve os criterios de avaliación, os contidos correspondentes e os estándares de aprendizaxe de cada unha das materias específicas.

A Resolución do 27 de xullo de 2015 (DOG 29/07/2015), pola que se ditan instrucións para a implantación do citado currículo. O capítulo V (artigo 13) fai referencia as programacións didácticas.

RECURSOS PERSOAIS:

Constitúen o departamento de música do IES Afonso X “O Sabio”, para o presente curso os profesores: Beatriz Alonso Pérez – Ávila, María Antonia Montes Fernández, e María Jesús Domínguez Daponte. Imparten as seguintes materias nos grupos que se describen a continuación:

-Beatriz Alonso Pérez - Ávila, profesora numeraria, vicedirectora. Imparte un total de 11 horas lectivas distribuídas da seguinte forma:

Música: 2º ESO E (sección bilingüe),
Canto coral e técnica vocal 2º ESO (A,B,C,D,E)
Proxecto competencial: 3º ESO (E,D)
Linguaxe e práctica musical: 1º de Bacharelato
Historia da música e da danza: 2º de Bacharelato (A,B)

-María Jesús Domínguez Daponte, profesora numeraria. Imparte un total de 20 horas lectivas distribuídas da seguinte forma:

Música: 2ºA, B, C, D da ESO, 3º D e un grupo de 4º ESO (A-E),
Proxecto competencial: 1º ESO (3 grupos), 3º(1 grupo)
Artes escénicas e Danza: 4ºESO (A,B,C,D,E)

- María Antonia Montes Fernández, profesora numeraria e xefa de departamento. Imparte un total de 17 horas lectivas distribuídas da seguinte forma:

Música: 3º ESO (A, B, C, E (bilingüe) e un grupo de 4º ESO (A,B,C)
Artes escénicas e Danza: 4ºESO (A,B,C,E)
Historia da música e da danza: 2º de Bacharelato (C,D)

RECURSOS MATERIAIS:

O IES conta con dúas aulas de Música.

Temos xuntado practicamente todo o instrumental nunha das aulas -a máis grande e a que non molesta a ningún grupo ordinario- na que se pode ofrecer a todo o alumnado de calquera grupo, por moi numeroso que sexa, a posibilidade de facer música con distintos instrumentos. Conta con percusión Orff, tubos sonoros, canon proxector, equipo de son, de gravación, mesa de mesturas, lousa pautada de rotulador, piano eléctrico, guitarra eléctrica, baixo eléctrico, batería eléctrica, amplificador multicanle para os mesmos, guitarra española, tres ukeleles, catro teclados (un deles sen capacidade dinámica) e equipo de voces.

A segunda aula, máis pequena, conta con canón proxector, equipo de son, un ordenador con materiais multimedia axustados aos contidos, equipación de pequena percusión, lousa pautada e de xiz, guitarra española e piano eléctrico, ademáis de esterillas para realizar expresión corporal, movemento e danza.

ANÁLISE E VALORACIÓN DA CONSECUCIÓN DOS APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NO CURSO 2021-2022

Tras o curso pasado e tendo en conta a situación sanitaria excepcional, analizamos a consecución dos aprendizaxes imprescindibles no pasado curso e os aspectos que teremos que ter en conta para a programación do 2022-2023:

- Os resultados acadados polo alumnado o curso pasado foron moi aceptables.
- A boa disposición do alumnado fixo que as medidas dítadas pola consellería de Sanidade e supervisadas escrupulosamente polo profesorado, non supuxeran un dano importante na actividade nin nos resultados da práctica instrumental e vocal.
- Seguimos a fomentar, en todos os niveis, a capacidade de traballo autónomo e individual de actividade musical.
- A gran aceptación que tivo a introdución, o pasado curso, do ukelele no grupo bilingüe de 2º da ESO, traducirase este curso na ampliación do uso deste instrumento para todos os grupos de 2º da ESO. Destacamos, entre outras vantaxes, a posibilidade de que o alumnado practique nas súas casas cun instrumento propio.
- Fomentaremos na programación os contidos relacionados cos de interpretación na aula, mentres que os apartados de creación e contextos artísticos e musicais desenvolveranse tanto na aula como desde casa, en caso de ensino a distancia ou semipresencial.
- Utilizaremos as ferramentas de Aula virtual en 1º e 2º de bacharelato e Edixgal en 1º, 2º, 3º e 4º da ESO. Durante as primeiras semanas de setembro todo o alumnado será dado de alta e se poderán engadir os recursos necesarios para asegurar a ensinanza en liña en todo momento.
- En cada unha das materias sinalaranse cales serán as alternativas para o seguimento do ensino a distancia, indicando posibles actividades, feedback e avaliación.

ADAPTACIÓNS DA PRESENTE PROGRAMACIÓN ÁS POSIBLES SITUACIÓNS DE DOCENCIA NON PRESENCIAL

Debido ás circunstancias sanitarias desenvolveremos unha serie de estratexias na presente programación para garantir o dereito á educación a aqueles alumnos e alumnas no caso de ter que continuar o ensino de forma non presencial.

Debido as características da nosa materia que é eminentemente práctica e a dificultade que temos de poder avaliar as aprendizaxes sen utilizar medios audiovisuais por garantir a protección dos menores na rede, a materia impartida de forma telemática quedará exclusivamente referida a aspectos teóricos ou teórico-prácticos que serán avaliados mediante traballos e/ou probas online, aínda que fomentando o traballo da creación e interpretación musical e artística nos domicilios.

Dentro do departamento distinguiremos aos alumnos que contan con Edixgal (ESO) polo que esa será a ferramenta dixital utilizada para transmitir as tarefas e contidos, e a todo o alumnado de 1º e 2º Bacharelato utilizaremos a Aula virtual do IES para desenvolver os contidos e as tarefas necesarias para continuar coa docencia en liña.

O departamento garante que todo o alumnado que tivese que seguir as clases de forma telemática poderá acadar os estándares imprescindibles para superar a materia e poder alcanzar cualificacións similares a unha situación normal, ponderando a cualificación segundo o tempo de cada unha das docencias, presencial e non presencial.

Para garantir que todo o alumnado ten a capacidade de seguimento de este tipo de docencia estableceremos contacto coa persoa titora do grupo para coñecer as dificultades técnicas que poidan presentar e durante os primeiros días de clase utilizaremos todos os recursos dixitais nas plataformas indicadas e nos aseguraremos que todos os estudantes son quen de utilízalos de forma correcta. No caso de que algún alumno o alumna non conte con medios técnicos na súa casa para poder seguir a docencia el liña utilizaremos os mecanismos que se establezan dende a dirección do centro para poder enviar o material necesario e establecer os feedbacks para garantir o ensino.

CONTRIBUCIÓN DA MATERIA DE MÚSICA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

a. Comunicación lingüística (CCL)

A música contribúe a enriquecer os intercambios comunicativos, fomentando o desenvolvemento de destrezas e estratexias comunicativas orais e escritas, e á adquisición e uso dun vocabulario musical básico.

b. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).

A linguaxe musical fundaméntase na linguaxe matemática; a representación gráfica da duración do son e do ritmo (figuras, silencios, compases, etc.) se expresa en forma de proporcións matemáticas e fraccións). Igualmente ocorre con outros conceptos musicais como o intervalo, a distribución en tons e semitóns da escala, o acorde ou as indicacións metronómicas, por enumerar algúns.

Por outra parte, trátanse tamén contidos de carácter científico e tecnolóxico, como o estudo do fenómeno físico do son e os seus diferentes parámetros, a produción do son nas diferentes familias instrumentais e os factores que determinan o timbre propio de cada instrumento, os procesos biolóxicos da audición e a voz e o coñecemento das partes do corpo implicadas no mesmo, etc.

c. Competencia dixital (CD).

A ensinanza de a Música contribúe tamén ó desenvolvemento da competencia dixital, promovendo o dominio básico de recursos tecnolóxicos no campo da música (hardware e software musical, técnicas de tratamento e gravación do son, produción de mensaxes audiovisuais, utilización de Internet como fonte de información, etc.).

d. Aprender a aprender (CAA).

O estudo da Música fomenta o desenvolvemento de capacidades e destrezas fundamentais para a aprendizaxe do alumno, como a atención, a concentración, a memoria, o esforzo e a constancia.

e. Competencias sociais e cívicas (CSC).

As actividades de interpretación e práctica musical requiren por parte dos alumnos dun traballo cooperativo baseado na tolerancia, o respecto e a solidariedade. Desenvolvemento de habilidades sociais (autocontrol, autoestima e empatía, entre outras).

f. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).

Ca interpretación musical se potencia a habilidade para planificar e xestionar proxectos e se desenvolven a perseveranza, a responsabilidade, a autonomía e a autoestima, fomentando deste modo a confianza dos alumnos en si mesmos e seu espírito emprendedor.

g. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

A Música está relacionada de forma directa con dita competencia en todos os aspectos que a configuran, e a capacidade de comprender e valorar criticamente manifestacións musicables de diferentes culturas, épocas e estilos, a partir da audición e a análise musical e sociolóxico das mesmos, así como a adquisición de habilidades para expresar ideas, experiencias o sentimentos de forma creativa, especialmente ca interpretación, a improvisación e a composición.

OBXECTIVOS XERAIS

A Educación Secundaria Obrigatoria contribuirá a desenvolver nos alumnos e as alumnas as capacidades que lles permitan:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto aos demais, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos, exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural, coñecer mulleres e homes que realizaron achegas importantes a cultura e sociedade galega ou a outras culturas do mundo.

k) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana

da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde.

o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.

l) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

m) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e mellora e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara o exercicio deste dereito.

n) Coñecer e valorar a importancia do uso do noso idioma como elemento fundamental para o mantemento da nosa identidade, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que nos comunica con outras linguas, en especial coas pertencentes a comunidade lusófona.

OBXECTIVOS DO CURSO

- Recoñecer os elementos básicos da linguaxe musical que permitan a súa análise e interpretación.
- Recoñecer ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.
- Distinguir e empregar os elementos que se utilizan na representación gráfica da música.
- Amosar interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.
- Amosar unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respectar as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.
- Practicar, interpretar e memorizar pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.
- Diferenciar as sonoridades dos instrumentos da orquestra e dos máis característicos da música popular, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces.
- Empregar conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.
- Coñecer algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.

CONTIDOS DO CURSO 2º ESO RELACIONADOS COS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

Bloque 1. Interpretación e creación

B1.1. Parámetros do son. Elementos básicos da linguaxe musical

B1.2. Características da voz e da palabra como medios de expresión musical. Habilidades técnicas e interpretativas, exploración e descuberta das posibilidades da voz como medio de expresión musical.

B1.3. Instrumentos e corpo como medios de expresión musical: características xenéricas e formais.

B1.4. Agrupacións vocais e instrumentais na música de diferentes xéneros, estilos e culturas.

Interpretación individual e en grupo.

B1.5. Práctica da relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.

B1.6. Fomento da sensibilidade estética, desenvolvida a través da comprensión e a interiorización da música.

MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada.

MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.

MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias.

B1.7. Graffias e outras formas de notación musical, convencionais e propias, empregadas como expresión musical.

MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).

B1.8. Exploración das posibilidades de diversas fontes sonoras e práctica de habilidades técnicas para a interpretación.

B1.9. Experimentación e práctica das técnicas do movemento e da danza, expresión dos contidos musicais a través do corpo e do movemento, e a interpretación dun repertorio variado de danzas.

MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.

MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e coreografías.

B1.10. Práctica das pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e aos/ás demais intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto.

B1.11. Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación en grupo e a achega das ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.

B1.12. Aceptación e predisposición para mellorar as capacidades técnicas e interpretativas propias, e respecto ante outras formas de expresión.

MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.

MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz.

MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.

MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel.

MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.

B1.13. Improvisación, elaboración de arranxos e composición como recursos para a creación musical en todas as súas vertentes; elaboración de arranxos de cancións e pezas instrumentais, con acompañamentos sinxelos e selección de distintos tipos de organización musical.

B1.14. Composición individual ou en grupo de cancións e pezas instrumentais para distintas agrupacións, a partir da combinación de elementos e recursos presentados no contexto das actividades que se realizan na aula.

MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.

MUB1.5.2. Aмосa unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.

B1.15. Práctica de pezas musicais aprendidas a través da memorización e da lectura de partituras.

B1.16. Sonorización de representacións dramáticas, actividades de expresión corporal, e danza e imaxes fixas e en movemento na realización de producións audiovisuais.

MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.

MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.

MUB1.6.3. Amosa apertura e respecto cara ás propostas do profesorado e dos compañeiros e as compañeiras.

MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo.

MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.

Bloque 2. escoita

B2.1. Utilización dos recursos necesarios para a comprensión da música escoitada.

B2.2. Identificación dos elementos da música e das súas características na audición e na análise de obras musicais.

B2.3. Clasificación e discriminación auditiva dos tipos de voces e instrumentos, e das agrupacións vocais e instrumentais.

MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces.

MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais.

B2.4. Elementos que interveñen na construción dunha obra musical: melodía, ritmo, harmonía, timbre, textura, forma, tempo, dinámica, etc.

MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición.

B2.5. Interese por desenvolver hábitos positivos e de respecto ás demais persoas durante a escoita.

MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.

B2.6. Audición, análise elemental e apreciación crítica de obras vocais e instrumentais de distintos estilos, xéneros, tendencias e culturas musicais, incluíndo as interpretacións e composicións realizadas na aula. Investigación de músicas de distintas características para ampliar as propias preferencias musicais.

MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.

MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.

MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.

B2.7. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora.

MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música.

MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

B3.1. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria.

B3.2. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.

MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.

B3.3. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais.

MUB3.2.1. Amosa interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.

B3.4. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

B3.5. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre instrumentos, compositores/as, concertos e producións musicais en vivo e gravadas, tanto do patrimonio galego como da música occidental en xeral e doutras culturas.

MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e galego.

MUB3.3.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.

MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos.

MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.

B3.6. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical e as súas opinións.

MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais

MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.

B3.7. Música actual: novas tendencias; concertos en directo.

MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións.

MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.

Bloque 4. Música e tecnoloxías

B4.1. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos da internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo, a escoita, a interpretación e a creación musical.

B4.2. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital, para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

B4.3. Utilización das tecnoloxías da información nos procesos de creación musical.

B4.4. Coñecemento e emprego das tecnoloxías da información na interpretación e gravación de pezas musicais.

B4.5. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.

MUB4.1.2. Participa en todos os aspectos da produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.

B4.6. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.

CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

1 INTERPRETACIÓN E CREACIÓN

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos e instrumentos de avaliación	C. Clave
<p>MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada.</p> <p>MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.</p> <p>MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias.</p> <p>MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de</p>	<p>1º avaliación Lectura en clave de sol ata 1ª liña adicional Uso de brancas, negras e corcheas e silencios. matices p e f Recoñecemento de compases binarios, ternarios ou cuaternarios lectura en compases binarios Uso de indicadores Adagio e Allegro. Ditados rítmicos en 2/4, usando brancas, negras, e corcheas. Ditados melódicos usando la3, mi3 e sol3</p> <p>2º avaliación Lectura en clave de sol ata 1ª liña adicional. Uso de brancas, negras e corcheas e silencios. Uso do puntiño de prolongación. matices p e f. Uso de matices e efecto eco Lectura de compases binarios, ternarios ou cuaternarios do anterior. lectura en compases binarios Uso de indicadores Adagio e Allegro. Ditados rítmicos en 2/4 e 3/4 usando brancas, negras, corcheas, puntiño en brancas e negras. Ditados melódicos empregando as notas de do3, a sol3</p> <p>3º avaliación Lectura con soltura no pentagrama en clave de sol até a segunda liña adicional por encima e por abaixo empregando compases</p>	<p>Lectura con soltura no pentagrama en clave de sol entre do4 e mi5, empregando compases de 2/4, 3/4 e C, con figuracións de redonda, branca, negra, corchea e semicorchea, silencios correspondentes. Uso do tresillo de corcheas en pulso de negra. Uso do puntiño de prolongación en brancas, negras e corcheas. Respectar nas interpretacións as indicacións de matices, p, f e mf. Medir seguindo as indicacións de compases binarios, ternarios, cuaternario de subdivisión binaria. Respectar o uso dos indicadores de tempo seguintes. Adagio, Andante, Moderato, Allegro.</p>	<p>Probas de recoñecemento dos elementos dados. (Exame escrito, 40%)</p> <p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL</p> <p>Lecturas sinxelas que respecten os elementos dados, con previa preparación por parte do alumnado. Interpretación ante o instrumental Orff de partituras onde aparezan os elementos indicados. (Exame práctico, 40%)</p> <p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios prácticos a través da plataforma EDIXGAL</p> <p>Ditados feitos na clase onde aparezan os elementos indicados. (Observación traballo diario, 20%)</p>	<p>CCEC CCL CMCCT</p>

tempo, etc.).	<p>de 2/4, ¾ e C, con figuracións de redonda, branca, negra, corchea e semicorchea, silencios correspondentes. Uso do tresillo de corcheas en pulso de negra. Uso do puntíño de prolongación en brancas, negras e corcheas.</p> <p>Interpretar segundo indicacións de matices, p, f e mf.</p> <p>Uso das indicacións de compases binarios, ternarios, cuaternario de subdivisión binaria.</p> <p>Uso dos indicadores de tempo seguintes. Adagio, Andante, Moderato, Allegro.</p> <p>Uso dos indicadores de agónica rit. (ritardando) e accel. (accelerando)</p> <p>Facer ditados sinxelos usando as figuracións coñecidas e as notas da escala pentáfona de do.</p>		<p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	
<p>MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.</p>	<p>1ª avaliación Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste.</p> <p>2ª avaliación Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos. Enumeración das características destes dous tipos de formas.</p> <p>3ª avaliación. Creación de obras sinxelas (8, 16 ou 24 compases) nas que se empreguen os procedementos compositivos coñecidos.</p>	<p>Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste. Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos.</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC CAA</p>
<p>MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e coreografías.</p>	<p>1ª avaliación Facer ostinatos empregando escalas pentatónicas. Facer exploracións sonoras cos instrumentos da aula.</p> <p>2ª avaliación Combinar ostinatos logrando facer</p>	<p>Fai ostinatos Modifica eses ostinatos de tal xeito que se manteña a estrutura rítmica principal e a harmonía Fai exploracións sonoras a partir dos materiais na clase, non exclusivamente instrumentos logrando creacións sonoras.</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a</p>	<p>CCEC CAA</p>

	<p>polirritmias sen que se perda o pulso. Exploracións con materiais sonoros non musicais. 3ª avaliación Modificar eses ostinatos de tal xeito que se manteña a estrutura rítmica principal e a harmonía Facer exploracións sonoras a partir dos materiais na clase, non exclusivamente instrumentos logrando creacións sonoras.</p>		<p>través da plataforma EDIXGAL</p>	
<p>MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.</p>	<p>Aмосa interese pola correcta técnica de execución do instrumento que lle corresponde. Valora a mellora sonora que supón a técnica correcta. (En xeral para todos os instrumentos a flexibilidade nas monecas, coller os instrumentos permitindo o máximo de vibracións e ombreiros relaxados) Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros.</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC CAA</p>
<p>MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz. MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.</p>	<p>Canta de pe, recto e cunha correcta emisión da voz.</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC CAA</p>
<p>MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación axeitadas ao</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As</p>	<p>Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación Está atento a todas as indicacións que se</p>	<p>Empregarase como medio de avaliación, a observación do profesor e as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual.</p>	<p>CCEC CAA</p>

nivel.	dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro. Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final. Non se culpabiliza os erros dos compañeiros. Asíumese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.	Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación. (Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL	
MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.	Todas as avaliacións. E este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.	Comprende que os ensaios correctos son a mellor forma de preparar unha actuación Móvese con precisión e de forma coordinada cos seus compañeiros Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros. Utiliza e emprega a tensión para unha maior concentración no escenario	Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL	CCEC CAA
MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.	1ª avaliación Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste. 2ª avaliación Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos. Enumeración das características destes dous tipos de formas. 3ª avaliación. Creación de obras sinxelas (8, 16 ou 24 compases) nas que se empreguen os procedementos compositivos coñecidos.	Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste. Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos.	Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL	CCEC CAA
MUB1.5.2. Amosa unha actitude de superación e mellora das súas	Todas as avaliacións. E este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo	Comprende que os ensaios correctos son a mellor forma de preparar unha actuación	Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos	CSIEE

<p>posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.</p>	<p>desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.</p>	<p>Movese con precisión e de forma coordinada cos seus compañeiros Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros. Utiliza e emprega a tensión para unha maior concentración no escenario</p>	<p>(Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	
<p>MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.</p> <p>MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.</p> <p>MUB1.6.3. Amosa apertura e respecto cara ás propostas do profesorado e dos compañeiros e as compañeiras.</p> <p>MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.</p>	<p>Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro. Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final. Non se culpabiliza os erros dos compañeiros. Asúmese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.</p>	<p>Empregarase como medio de avaliación, a observación do docente e as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual. Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC CSC CSIEE</p>

<p>grupo. MUB1.6.5.</p> <p>Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.</p>				
--	--	--	--	--

2 ESCOITA

Estándar de Aprendizaxe available	Temporalización	Grado mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación	C. Clave
<p>MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces.</p>	<p>1ª avaliación Instrumentos da familia de corda. 2ª avaliación Instrumentos da familia de vento e máis as voces. Agrupacións vocais e instrumentais. 3ª avaliación. Instrumentos de percusión e eléctricos.</p>	<p>Recoñecemento auditivo e visual dos instrumentos da orquestra sinfónica. Recoñecemento auditivo e visual do piano e da guitarra Recoñecemento auditivo e visual dos instrumentos da banda de rock estándar Coñecemento das principais tesituras de voces. Coros mixtos, coros de voces brancas e coros masculinos. Características máis importantes de produción do son dos demais. Formación e colocación da orquestra sinfónica. Agrupacións máis importantes da música de cámara. Tríos e cuartetos clásicos. Agrupacións de música popular do século XX.</p>	<p>Probas específicas de recoñecemento de audición e recoñecemento visual. Empregarase reprodutor de audio. (Exame escrito, 40%) Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC</p>
<p>MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais.</p>	<p>3ª avaliación.</p>	<p>Recoñecemento auditivo e visual da guitarra eléctrica, baixo eléctrico, batería (e as súas diferentes partes), diferentes tipos de teclados, turntables, e as agrupacións de música popular do século XX.</p>	<p>Probas específicas de recoñecemento de audición e recoñecemento visual. Empregarase reprodutor de audio. (Exame escrito, 40%) Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC</p>
<p>MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio</p>	<p>Ser capaz de seguir unha partitura proporcionada para seguir unha audición, implica recoñecer os elementos gráficos.</p>	<p>Observación do docente no aula de música e apuntamento na caderno de observación.</p>	<p>CCEC</p>

	<p>de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.</p> <p>Nas primeiras audicións, a profesora indicará onde está a audición coa enumeración en voz alta dos números dos compases.</p>	<p>Recoñecemento das indicacións de repetición. Doble barras, da Capo, fine, e similares.</p> <p>Coñecemento dos convencionalismos das partituras. Sistemas, lectura de abaixo arriba, disposición dunha partitura orquestral ou coral.</p>	<p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	
<p>MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.</p>	<p>Interioriza a necesidade do silencio para poder escoitar unha obra musical.</p> <p>A progresividade virá dada por facelo para respectar preguntas, para seguir documentos de apoio, partituras ou musicogramas e finalmente, facelo pola necesidade do silencio para escoitar</p>	<p>Observación do docente no aula de música e apuntamento na caderno de observación.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	CSC
<p>MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.</p>	<p>1ª Trimestre concepto de melodía concepto de ritmo, tempo e dinámica</p> <p>2ª Trimestre harmonía: concepto de acorde textura</p> <p>3ª Trimestre timbre forma</p>	<p>Comprende os diferentes parámetros que constrúen a obra musical:</p> <p>melodía, ritmo, harmonía timbre, textura, tempo, dinámica, forma.</p>	<p>Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta.</p> <p>Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso como nas probas escritas.</p> <p>(Exame escrito, 40%)</p> <p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL</p>	CLC CCEC
<p>MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades</p>	<p>Ser autónomo á hora de atopar os parámetros indicados nunha partitura.</p> <p>Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións.</p> <p>Uso da biblioteca, sección de discos</p> <p>Uso de Spotify, YouTube e Goear como base</p>	<p>Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20%</p>	CCEC

	desenvolvidas.	de datos e para facer listas de reprodución. Ser consciente dos usos de cada unha desas plataformas.	Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL (Exame escrito, 40%) Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL	
MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Emprega de forma correcta tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico.	Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso. como nas probas escritas (Exame escrito, 40%) Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL (Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL	CCL
MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música. MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Indicación e discriminación das fontes. Fai un guión ben ordenado e conforme á investigación suxerida. Emprega distintos formatos na exposición. Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo.	Observación por parte do docente da achega de cada un dos membros do grupo ao traballo. Exposición oral de traballos de investigación pedidos e de grupos investigados polo alumnado.. Valoración a cargo da profesora e dos compañeiros segundo os seguintes ítems. Claridade na exposición. Claridade e correspondencia do guión. Coherencia contidos e título do traballo investigación	CSC CSIEE CD

		Participa activamente na realización do traballo.	Número de fontes empregadas Número de recursos empregados na exposición. (Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL	
--	--	---	---	--

3 CONTEXTOS MUSICAIS E CULTURAI

Estándar de Aprendizaxe available	Temporalización	Grado mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación	C. Clave
<p>MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.</p>	<p>1ª Trimestre danzas cortesanas medievais e renacentistas.</p> <p>2ª Trimestre Nacemento do ballet. Ballet da court Ballets románticos</p> <p>3ª Trimestre Danza contemporánea bailes populares. Street dance.</p>	<p>Identifica diferentes estilos de danza ao longo da historia</p> <p>Ponnos en relación coa música que o acompaña</p>	<p>Corrección dos comentarios en relación coas imaxes visionadas no aula.</p> <p>Actitudes corporais acordes coa época das danzas que se practiquen no aula.</p> <p>(Exame escrito, 40%)</p> <p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL</p> <p>(Exame práctico, 40%)</p> <p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios prácticos a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC</p>
<p>MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.</p>		<p>Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións.</p> <p>Uso da biblioteca, sección de discos</p> <p>Uso de Spotify, YouTube e Goear como base de datos e para facer listas de reprodución.</p> <p>Ser consciente dos usos de cada unha desas plataformas.</p> <p>Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Poderá empregarse dispositivos móbiles na aula para tal fin.</p> <p>Indicación e discriminación das fontes.</p>	<p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC</p>

		<p>Fai un guión ben ordenado e conforme á investigación suxerida.</p> <p>Emprega distintos formatos na exposición.</p> <p>Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado</p> <p>Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo.</p> <p>Participa activamente na realización do traballo.</p>		
<p>MUB3.2.1. Aмосa interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.</p>	<p>Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros.</p>	<p>Proporase ao alumando que traia músicas do seu gusto analizándoas na aula, explicándose a que estilo pertencen e porque a escolle para escoitar cos seus compañeiros.</p> <p>Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación.</p> <p>Valorarase o emprego dunha linguaxe técnica correcta.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CCEC</p>
<p>MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e galego</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.</p>	<p>Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros.</p>	<p>Proporase ao alumando que traia músicas do seu gusto analizándoas na aula, explicándose a que estilo pertencen e porque a escolle para escoitar cos seus compañeiros.</p> <p>Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación.</p> <p>Valorarase o emprego dunha linguaxe técnica correcta.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20%</p>	<p>CCEC</p>

			Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL	
MUB3.3.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	<p>Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora</p> <p>Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación</p> <p>Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro.</p> <p>Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro.</p> <p>Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final.</p> <p>Non se culpabiliza os erros dos compañeiros.</p> <p>Asúmese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.</p>	<p>Empregarase como medio de avaliación, a observación do profesor e as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual.</p> <p>Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación.</p> <p>(Exame práctico, 40%)</p> <p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios prácticos a través da plataforma EDIXGAL</p>	CCEC
MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos.	<p>1º Trimestre Gaita, zanfona, dulzaina</p> <p>2ª Trimestre Instrumentos de percusión</p>	Recoñecemento auditivo e visual da gaita, zanfona e a percusión popular de altura indeterminada (pandeireta, tarrañolas, pandeiro, etc.)	<p>Probas específicas de recoñecemento de audición e recoñecemento visual.</p> <p>Empregarase reprodutor de audio.</p> <p>(Exame teórico, 40%)</p> <p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL</p>	CCEC
MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.	3ª Trimestre E este un traballo no que vai ter que integrar todas as aprendizaxes desenvolvidas até este momento, por iso será interesante colocalo cara o final de curso.	<p>Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións.</p> <p>Uso da biblioteca, sección de discos</p> <p>Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital.</p> <p>Indicación e discriminación das fontes.</p>	<p>Observación por parte da profesora da achega de cada un dos membros do grupo ao traballo.</p> <p>Exposición oral de traballos de investigación pedidos e de grupos investigados polo alumnado..</p>	CCEC CSIEE

		<p>Fai un guiión ben ordenado e conforme á investigación suxerida.</p> <p>Emprega distintos formatos na exposición.</p> <p>Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado</p> <p>Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo.</p> <p>Participa activamente na realización do traballo.</p>	<p>Valoración a cargo da profesora e dos compañeiros segundo os seguintes items.</p> <p>Claridade na exposición.</p> <p>Claridade e correspondencia do guiión.</p> <p>Coherencia contidos e título do traballo investigación</p> <p>Número de fontes empregadas</p> <p>Número de recursos empregados na exposición.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20%</p> <p>Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	
<p>MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais</p> <p>MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.</p>	<p>1ª Trimestre concepto de melodía concepto de ritmo, tempo e dinámica</p> <p>2ª Trimestre harmonía: concepto de acorde textura</p> <p>3ª Trimestre timbre forma</p>	<p>Comprende os diferentes parámetros que constrúen a obra musical:</p> <p>melodía, ritmo, harmonía timbre, textura, tempo, dinámica, forma.</p>	<p>Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta.</p> <p>Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso como nas probas escritas.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20%</p> <p>Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	CCL
<p>MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais</p>	<p>Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións.</p> <p>Uso da biblioteca, sección de discos</p> <p>Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital.</p> <p>Indicación e discriminación das fontes.</p> <p>Fai un guiión ben ordenado e conforme á investigación suxerida.</p> <p>Emprega distintos formatos na exposición.</p>	<p>Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta.</p> <p>Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso como nas probas escritas.</p> <p>(Exame teórico, 40%)</p>	CD CAA

<p>MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.</p>	<p>corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.</p>	<p>Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo. Participa activamente na realización do traballo.</p>	<p>Docencia telemática:40% Entrega de cuestionarios teóricos a través da plataforma EDIXGAL</p> <p>(Observación traballo diario, 20%) Docencia telemática:20%Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	
--	---	---	--	--

4 MÚSICA E TECNOLOXÍA

Estándar de Aprendizaxe available	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos e instrumentos de avaliación	
<p>MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.</p> <p>MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.</p> <p>MUB4.2.1. Utiliza de xeito guiado as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.</p>	<p>1ª Trimestre Diferencias e usos correctos de YouTube, Spotify, Dereitos de autor, copyright, completo, creative commons. Editor de partituras. Copia de partituras.</p> <p>2ª Trimestre Uso do editor de partituras para crear melodías con sentido musical.</p> <p>3ª Trimestre MuseScore. Creación de obras máis complexas. Audacity. creación de paisaxes sonoros.</p>	<p>Emprega de xeito guiado un editor de partituras (MuseScore) Comprende o concepto de música en streaming .</p>	<p>Entrega de diferentes traballos pedidos polo profesor. Copia de partituras ou creación das mesmas. Entrega de arquivos sonoros creados co editor de son. Entrega de listas de reprodución Exposición oral o escrita das diferenzas entre as diferentes aplicacións/programas ou plataformas empregados na aula.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p> <p>Docencia telemática:20% Seguimento das actividades a través da plataforma EDIXGAL</p>	<p>CD CSIEE</p>

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

Basearémonos na seguinte metodoloxía:

Audición

Escoitar é o primeiro e un dos máis importantes contactos coa música a nivel xeral. Ao escoitar e analizar fragmentos interiorízanse mellor os elementos da linguaxe musical e fomentase o desexo tanto de facer música como de coñecela e valorala. Ademais coa audición de fragmentos gravados, trabállanse estratexias de atención, audición interior, memoria comprensiva e anticipación durante a propia interpretación e creacións musicais.

Antes de calquera actividade de audición, pódense dar as indicacións precisas para que o alumnado se centre en aquilo que vai ser obxecto de análise (ritmo, esquema melódico, instrumentación, secuencia de acordes, textura). Existen dúas formas básicas de escoitar de forma activa: seguir un esquema ou guión aclaratorio do discurso musical, ou expresar o que se percibiu auditivamente mediante o uso da linguaxe verbal ou recorrer a debuxos, esquemas, musicogramas, etc.

Todas as obras ou fragmentos obxecto de análise auditivo deberíanse escoitar como mínimo dúas veces na mesma sesión. Nun arte como a música no que a comprensión da mensaxe está ligado á natureza temporal da música, é necesario escoitar a obra máis dunha vez para que a nosa capacidade de memoria se active e sexa capaz de discriminar o que nunha soa audición resultaría máis difícil.

Os fragmentos que se empregarán para as audicións serán variados e representativos da maioría dos estilos musicais, períodos, xéneros, agrupacións e culturas (música culta, pop-rock, jazz, flamenco, música cinematográfica, música electrónica, música folclórica, etc.).

Interpretación

A interpretación é xunto á composición, a forma de expresión básica do músico e, polo tanto, no que máis debe insistirse no proceso de ensinanza-aprendizaxe da música. O feito de dispoñer da súa propia voz, o corpo e un instrumental de fácil execución como a percusión Orff fai da interpretación unha das tarefas máis recomendables de dito proceso.

A maioría de veces, a interpretación implica actividades en grupo. En tanto, tamén pódese potenciar a práctica individual, sobre todo nas actividades destinadas a desenvolver determinadas capacidades como, por exemplo, unha afinación xusta ou unha habilidade instrumental, vocal ou corporal determinada, cando sexan necesarios para a consecución dun obxectivo dentro da obra.

Os criterios de selección do material para as actividades de interpretación poden resumirse na idea dun repertorio heteroxéneo, no que teñen cabida moitos xéneros e estilos, mediante uns arranxos que facilitan a práctica interpretativa.

Pautas xerais para a interpretación.

Insistir nas normas de interpretación en grupo traballadas anteriormente.

Basearse en recursos escritos ou gráficos. É chegado o momento de independizarse de a aprendizaxe de "oído".

O desenvolvemento das capacidades interpretativas ten como marco tres áreas diferenciadas aínda que estreitamente relacionadas entre si: a expresión instrumental, a expresión vocal e a expresión corporal ou movemento.

Expresión instrumental

Neste nivel non se expoñen actividades específicas para o desenvolvemento da técnica instrumental, aínda que si aparecen formando parte de actividades de interpretación y creación musical.

Expresión vocal

Expresión corporal, movemento e danza

A música é o soporte da danza, polo que o movemento corporal é un obxectivo que se ha de alcanzar e un recurso didáctico para a expresión de contidos musicais como a pulsación, o deseño melódico, a textura e a forma.

Improvisación

A improvisación reúne en si mesma as dúas facetas musicais máis importantes: a composición e a interpretación. Dito procedemento permite explorar posibilidades sonoras.

A improvisación pódese expoñer dentro dun abano de posibilidades que van desde a liberdade total até a suxeición a unhas pautas predeterminadas. Está presente ao longo de todo o proceso de aprendizaxe, constituíndo en moitas ocasións non só un punto de partida para as actividades baseadas na interpretación e na creación, se non tamén o eixo central de partes específicas da aprendizaxe, como poden ser as actividades rítmicas ou a entoación de sons e a exploración tímbrica e formal. Pódese insistir en que, para improvisar, hai que partir das pautas dadas e manter unha actitude desinhibida e participativa, despreocupándose dos posibles erros e adoptando unha actitude construtiva ante os mesmos.

Creación

Parte da experimentación e a combinación de sons ou elementos corporais a través da improvisación para chegar, posteriormente, a un traballo máis planificado que se plasme na composición, e que permita ao alumnado interiorizar os elementos que permiten construír a música.

Composición

Seguimos neste nivel a facer exercicios de composición en base a estruturas sinxelas dadas, como a secuencia I-IV-V-I, nas que a repetición de motivos é a ferramenta fundamental. Comeza a ser o momento de actuar con máis autonomía e creatividade, partindo da experimentación, da improvisación e chegando a interiorización de pautas e métodos.

Creación e montaxe de coreografías

A faceta creativa do alumnado non debe quedar exclusivamente na composición de fragmentos vocais e instrumentais. A creación de coreografías é o complemento ideal ás actividades de expresión corporal e danza.

Lectoescritura musical

A música é unha linguaxe e constrúese, da mesma forma que a linguaxe verbal, a partir dunhas unidades de significación que se combinan de múltiples formas e que hai que aprender a manexar con soltura.

Isto non significa que haxa que aprendelo como unha actividade mecánica. Ao contrario, as actividades baseadas na lectura e a escritura musicais deben ser un medio para a consecución doutros obxectivos, constituíndo a base para outros procedementos como a audición, a improvisación, a interpretación ou a composición de fragmentos.

A lectoescritura musical non debe ser entendida desde un punto de vista restritivo no que só tería cabida a forma tradicional de representar a música con notas nun pentagrama. Outros sistemas de representación, esquemas ou musicogramas, utilizaranse habitualmente na clase.

Investigación e alfabetización informacional

Pódense agrupar aquí, os contidos curriculares encamiñadas a fomentar hábitos de búsqueda de información, posta en común e debate. Este tipo de contidos cobran toda a súa importancia xa que o alumnado a estas idades va adquirindo a madureza necesaria que lle permite abordar as tarefas de investigación de forma máis autónoma e con maior criterio.

Insistírase en que buscar información a partir dun tema ou cuestionario non é ir directamente ao lugar concreto da fonte (bibliografía, partitura, material de audio o vídeo, Internet) onde agardase atopar unha resposta determinada para copiala literalmente. Máis ao contrario, hai que planificar a búsqueda, elixir máis dunha fonte, ler e escoitar con tranquilidade, extraer as ideas máis importantes. Analízalas, desenvólvelas e realizar unha síntese a partir de todo o material traballado.

AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS CORRECTORAS SEGUNDO OS RESULTADOS

Se no momento das avaliación inicial atopáramos con alumnos que non logran seguir o nivel inicial da clase. Isto quere dicir, no caso de que non foran quen de ler as notas dentro do pentagrama na clave de sol, non son capaces de seguir o pulso, ou ben non son quen de diferenciar ritmos binarios e ternarios. Procederáse a facilitar actividades de reforzo para o traballo na casa e no aula.

Dado que a maioría das actividades que se van facer son colaborativas, incluírase a estes alumnos nos grupos, sempre tendo en conta as dificultades á hora de asignaráselle un papel cunha dificultade menor (instrumentos de son indeterminado) ou similar. Iso significa que se valorará a participación e aporte do alumno en función das súas capacidades.

CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN, CALIFICACIÓN E PROMOCIÓN

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Recoñecer os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada aplicando os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.

Con este criterio trátase de avaliar a capacidade do alumnado de expresar coa linguaxe propia do ámbito musical, os elementos básicos definen a materia prima da música.

2. Identificar e analizar os compoñentes básicos dunha obra musical, empregando a linguaxe musical coñecida a través do traballo na aula.

Con este criterio trátase de avaliar a capacidade do alumnado de expresar coa linguaxe propia do ámbito musical, os elementos básicos que configuran unha obra musical.

3. Ser quen de comunicar axeitadamente e con rigor valoracións persoais sobre as distintas manifestacións musicais coñecidas con anterioridade na aula.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumnado de valorar positivamente e con respecto distintas manifestacións musicais facéndoo co rigor e con criterios de profundidade, indo máis aló dunha simple opinión non sustentada no coñecemento.

4. Utilizar axeitadamente as tecnoloxías do coñecemento á hora de crear ou escoitar unha peza musical.

Con este recurso trátase de avaliar a disposición de apertura e a capacidade de acción do alumnado á hora de utilizar as tecnoloxías do coñecemento no eido musical.

5. Coñecer como se desenvolve a interpretación en grupo, ben sexa instrumental, vocal ou de movemento.

Con este criterio trátase de comprobar a capacidade do alumnado para levar a cabo interpretacións conxuntas conforme as normas que emanan da disciplina musical e do respecto polo quefacer dos demais.

6. Elaborar axeitadamente un pequeno arranxo musical.

Con este criterio trátase de avaliar a aplicación por parte do alumnado dos coñecementos adquiridos na aula no ámbito da creación.

7. Ler axeitadamente as grafías musicais con que se escribe unha obra musical.

Con este criterio preténdese comprobar o grao de coñecemento das grafías básicas que lle permitan ao alumnado a lectura axeitada dunha peza musical.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

É preciso valorar no día a día a evolución de alumno á hora de desenvolverse nas distintas actividades. Pero, por outra banda, é preciso crear un apoio documental que permita ao alumnado ter un soporte material máis aló do traballo diario na aula.

Son os exames escritos un método de diagnóstico do proceso de ensinanza-aprendizaxe, pero teñen un valor outorgado polo propio alumnado de ser un sistema obxectivo, que poden consultar unha vez feito e que lles serve de acicate para o estudo.

Para tratar de equilibrar todas estas cuestións, este departamento cualificará a evolución e logro dos obxectivos por parte do alumnado atendendo ao reparto seguinte:

40% da nota atribuíble ao exame(s) teórico(s) que se fagan durante o trimestre, cos contidos descritos nas táboas anteriores.

40% da nota atribuíble ao exame(s) práctico(s) que engloba(n) os contidos das táboas anteriores, atendendo moi especialmente á participación e musicalidade das propostas do alumnado, valorándose primordialmente a participación, a disciplina fronte as indicacións dadas, e o progreso na afinación e na medida.

20% da nota atribuíble a observación diaria na clase, baseada nos parámetros descritos nas táboas anteriores.

No caso do curso de sección bilingüe, este último 20% dividirase de tal xeito que a metade deste apartado se atribúa directamente ao esforzo realizado polo alumnado no emprego do inglés coma idioma vehicular no transcurso das clases e probas.

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Faranse Adaptación Curriculares nos casos nos necesarios, tendo en conta os informes do departamento de orientación.

Prestarase Reforzo Educativo a todo o alumnado repetidor, ou coa materia pendente.

INDICADORES DE LOGRO

Le con soltura no pentagrama en clave de sol até a primeira liña adicional por encima e por abaixo empregando compases de 2/4, 3/4 e C, con figuracións de redonda, branca, negra, corchea e semicorchea, silencios correspondentes. Uso do tresillo de corcheas en pulso de negra. Uso do puntiño de prolongación en brancas e negras.

Mide seguindo as indicacións de compases binarios, ternarios, cuaternario de subdivisión binaria.

Fai ditados sinxelos usando as figuracións coñecidas e as notas da escala pentáfona de do.

Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros.

Canta de pe, recto e cunha correcta emisión da voz.

Fai ostinatos

Participa de forma construtiva en todas as actividades propostas ao longo do curso.

Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro.

Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro.

Recoñece auditiva e visualmente os instrumentos da orquestra sinfónica.

Coñece as principais tesituras de voces.

Coñece a formación e colocación da orquestra sinfónica.

É capaz de seguir unha partitura proporcionada para seguir unha audición (implica recoñecer os elementos gráficos).

Interioriza a necesidade do silencio para poder escoitar unha obra musical.

Amosa respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros.

Comprende os diferentes parámetros que constrúen a obra musical: melodía, ritmo, harmonía, timbre, textura, tempo, dinámica, forma...

É autónomo á hora de atopar os parámetros indicados nunha partitura.

Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta. Emprega distintas fontes de información, bibliográfica e dixital.

Participa activamente na realización do traballo colaborativo

Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado

Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo.

Emprega de forma correcta tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta.

Emprega de xeito guiado un editor de partituras (MuseScore)

ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DOS ALUMNOS COA MATERIA PENDENTE

Para o alumnado de 3º ESO avaliado negativamente en 2º curso:

Os contidos esixibles son os mesmos que figuran na programación de 2º ESO neste curso.

As actividades de avaliación seguirán os criterios descritos a continuación:

-Realización de actividades (caderno) proporcionadas polo departamento regularmente. Terán que entregar correctamente realizadas ditas actividades.

No caso de non estar correctamente resoltas, deberán corrixilas e entregalas de novo.

- Aprobando a materia de 3ºe coa entrega dos cadernos de recuperación correctamente cumprimentados, considerarase a materia de 2º aprobada.

-No caso de non superar a materia de 3º ou non entregar os cadernos de actividades, deberán presentarse a un exame final.

O profesorado de Música concertará reunións co alumnado que teña calquera tipo de dúbida relacionada co temario ou coa resolución dos exercicios.

PLAN LECTOR

Nas clases de música a linguaxe utilízase como instrumento de representación, comprensión e interpretación da realidade, de construción e comunicación do coñecemento e de organización do pensamento a través da lectura comprensiva dos textos explicativos da materia, onde se tratan os contidos teóricos referidos ao uso e interpretación da simboloxía da linguaxe musical, ao coñecemento de estilos e etapas creativas, á ciencia organolóxica, ou mesmo a través do procesamento da información que se difunde sobre intérpretes e compositores.

Tamén a través da lectura comprensiva dos enunciados das actividades propostas, a través da lectura dramatizada de libretos operísticos ou zarzuelísticos e das letras de cancións, se desenvolve esta competencia básica.

Moitos dos contidos da materia trabállanse visualizando películas e documentais e traballando os contidos de maneira oral e escrita, dado que moitos destes materiais audiovisuais están en inglés subtítulado, se traballa tamén o uso funcional dunha lingua estranxeira.

Durante as clases adícanse polo menos dez minutos á lectura comprensiva de textos que expoñen polo xeral os contidos propios da materia.

Trala lectura, os alumnos responden oralmente ou por escrito a cuestións sinxelas, a través das que relacionan e explican o fragmento de texto lido na clase.

Todas as actividades propostas na clase, constan dun enunciado que eles teñen que ler e entender para poder solventar axeitadamente.

Da meirande parte das cancións rock e pop propostas adxuntamos as letras, que os alumnos seguen para comprender o significado e o sentido da música, polo que trabállase tamén unha lingua estranxeira., en concreto, o inglés.

ACTIVIDADES ENMARCADAS DENTRO DO PROXECTO LECTOR

Nas clases de música a linguaxe verbal utilízase como instrumento de representación, comprensión e interpretación da realidade, de construción e comunicación do coñecemento e de organización do pensamento a través da lectura comprensiva dos textos explicativos da materia, onde se tratan os contidos teóricos referidos ao uso e interpretación da simboloxía da linguaxe musical, ao coñecemento de estilos e etapas creativas, á ciencia organolóxica, ou mesmo a través do procesamento da información que se difunde sobre intérpretes e compositores. Tamén a través da lectura comprensiva dos enunciados das actividades propostas, a través da lectura dramatizada de libretos operísticos ou zarzuelísticos e das letras de cancións, se desenvolve esta competencia básica.

A lingua como Instrumento de comunicación, de mensaxes orais que se intercambian en situacións comunicativas diversas é unha constante nas clases de música, nas explicacións sobre como interpretar partituras, enunciado de normas para compoñer, improvisar, tocar, cantar, actuar en conxunto, etc.

Outras funcións da linguaxe, como son dialogar, expresar pensamentos, emocións, opinións, formarse un xuízo crítico e ético, acádase nas clases de música mediante a exposición das características musicais presentes nas audicións, enmarcando a obra, así como mediante a expresión dos propios gustos, a través da elaboración de opinións fundadas, xuízos de valor e mesmo aprendendo a utilizar os termos axeitados para describir unha determinada peza musical.

Moitos dos contidos da asignatura trabállanse visualizando películas e documentais e traballando os contidos de maneira oral e escrita, dado que moitos destes materiais audiovisuais están en inglés subtítulado, trabállase tamén o uso funcional dunha lingua estranxeira.

Dun xeito máis sintético, enúncianse a continuación a secuencia de actividades que traballan o desenvolvemento da lectura nas clases de música:

- Lectura persoal de textos expositivos e realización oral ou escrita de cuestións vinculadas coa comprensión do contido dos mesmos.
- Cumprimentación de fichas de audición, onde comezan por cubrir unha serie de puntos básicos (autor, marco cronolóxico, estilo musical, obra, plantilla instrumental ou vocal, etc.), a partir dos que elaborarán textos expositivos.
- Lectura e comprensión de definicións de conceptos musicais.
- Definición destes conceptos musicais aprendidos mediante o uso do propio vocabulario.
- Lectura de textos de prensa, revistas ou información recollida en Internet dos que se lles pide resumen, definir os termos musicais que o profesor lles subraia, sinalar ideas principais e secundarias, inventar un novo titular no caso dunha nova e, se cadra, a opinión propia.
- Lectura de información relativa a un tema concreto coa finalidade de elaborar pequenos traballos escritos.
- Lectura atenta dos enunciados das actividades propostas no aula: trala lectura en voz alta dos mesmos cada día un alumno diferente responderá oralmente ao profesor “que cómpre facer?”.

PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC

No área de Música cómpre facer uso das novas tecnoloxías da información para ampliar e actualizar certos contidos. Os alumnos e alumnas poderán deste xeito aumentar os seus coñecementos en determinados ámbitos de forma autónoma e eficaz.

Estase a promocionar unha canle de Youtube con contidos xerados no instituto (vídeos dos alumnos) ou ben ligazóns a temas de interese (vídeos de audicións)

Os alumnos deste nivel contan con miniportátiles do proxecto ABALAR con software de notación musical e de edición de audio (Muscore, Audacity). Estes empregaranse para modificar partituras dadas ou xerar arranxos propios.

Ademáis, os alumnos utilizarán Internet para ampliar/ actualizar información sobre grupos musicais, compositores, intérpretes, eventos musicais e organoloxía.

Mediante a realización de traballos de investigación sobre un tema determinado, os alumnos farán uso da rede e mesmo de programas de edición de partituras, imaxes e textos, gravación sonora e audiovisual, etc.

ACTIVIDADES ENMARCADAS DENTRO DO PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TICS

No área de Música cómpre facer uso das novas tecnoloxías da información para ampliar e actualizar certos contidos. Os alumnos e alumnas poderán deste xeito aumentar os seus coñecementos en determinados ámbitos de forma autónoma e eficaz.

Por outra banda, os alumnos traballan con programas informáticos de composición e edición musical, a parte de programas de procesamento de textos ou textos e imaxes, co que producen de modo eficiente información utilizando novos recursos expresivos.

Dun xeito máis sintético, enúncianse a continuación a secuencia de actividades que traballan o desenvolvemento deste plan nas clases de música:

- Realización de proxectos multimedia (nos que cómpre procesar textos, imaxes e música) sobre temas diversos incluídos nos contidos da materia.
- Creación de pezas musicais utilizando programas de edición de partituras ou de edición de audio, primando a utilización de Software libre que os propios ordenadores do centro xa teñen instalados.
- Recadar información (verbal ou musical) presente en Internet necesaria para a cumprimentación de fichas, execución de actividades, etc.
- Gravación das partes instrumentais ou vocais en diversas pistas utilizando micrófonos, mesa de misturas e tarxeta de son instalada no PC do aula.
- Visualización de fragmentos de películas, óperas, zarzuelas, musicais e documentais en DVD.

TRATAMENTO DOS TEMAS TRANSVERSAIS

A continuación menciónanse os temas transversais que establece o currículo da E.S.O. especificando os aspectos propios da música que se traballarán ó longo do curso escolar e que impregnan os contidos da programación.

EDUCACIÓN PARA A SAÚDE

- Coñecemento do funcionamento correcto do aparello auditivo e tamén do fonador.
- Desenrolo de hábitos preventivos para cuida-la saúde vocal e auditiva: contaminación sonora, conciencia dos efectos que produce o tabaco.
- Valoración do corpo e interese pola práctica de exercicio físico e a adopción de hábitos de hixiene corporal.
- Interese por recibir información sobre os diversos aspectos relacionados coa sexualidade: diferentes tipos de voz, cambio de voz na puertade.
- Interese pola distribución equilibrada do tempo de traballo e de ocio.

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

- Actitude receptora e tolerante nas relacións a nivel individual e nas actividades en grupo.
- Valoración positiva da existencia de diferencias entre as persoas e aceptación da pluralidade no seo da sociedade e en relación a outras sociedades e culturas diferentes á nosa.
- Interese polos mecanismos que regulan o funcionamento do grupo, en particular os dereitos e deberes de cada un.
- Análise crítico dos valores culturais e estéticos da nosa sociedade.
- Interese por coñecer e conservar o patrimonio cultural da nosa sociedade e das outras culturas.
- Actitude crítica diante de calquera tipo de discriminación individual ou social por razóns de raza, crenzas, sexo ou outras diferencias individuais ou sociais.

EDUCACIÓN PARA A PAZ

- Tolerancia e respecto por todo tipo de diferencias individuais, tanto de tipo físico como psíquico: axuda e cooperación nas actividades de aprendizaxe e interpretación musical.
- Respecto polas propostas, opinións e accións dos demais.
- Recoñecemento do diálogo como medio para a resolución de conflitos.

EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE ENTRE OS SEXOS

- Toma de conciencia dos fenómenos de discriminación sexista, en particular na linguaxe, nas discusións en grupo e nas actividades musicais.
- Sensibilización polo reparto educativo de responsabilidades e o intercambio de roles entre tódolos membros do grupo.

EDUCACIÓN AMBIENTAL

- Sensibilización sonora e rexeitamento do barullo; identificación dos problemas que afectan á conservación do medio ambiente. A contaminación sonora do entorno: causas e posibles solucións.

EDUCACIÓN PARA O CONSUMO

- Valoración crítica do uso indiscriminado da música: reflexión sobre os excesos de produción sonora, especialmente do problema do barullo. Contribución a crear ambientes gratos e sosegados.
- Valoración crítica dos medios de comunicación de masas: reflexión sobre os usos sociais da música, consumir en función das necesidades reais, educación do gusto persoal e desenrolo dos criterios de selección.
- Valoración e coidado dos obxectos propios e alleos: os instrumentos musicais

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Dividiremos as actividades en dous grupos:

1) Actividades dentro do centro:

- Actuación do alumnado no acto de graduación de 2º de Bacharelato
- Concertos do alumnado dos diferentes grupos, coa asistencia do resto do alumnado.

Poderán asistir os pais no caso de que se desenvolvan pola tarde.

- Actuacións e concertos relacionados son datas significativas: Samaín, Día da paz, Entroido, Día do libro, Día das letras galegas.....

• Visitas de profesionais do mundo das Artes Escénicas e da Música para charlas e obradoiros

- Representación teatral ao final de curso.

2) Actividades fóra do centro:

- Actividades para os participantes no coro do IES: actuacións fora do centro e asistencia a talleres de formación de técnica vocal.

- Ourencanto: Fin de semana en Ourense adicado a Obradoiro e concerto de canto para alumnado dos centros de toda Galicia. Probables datas: 21 ao 23 de Abril

- Asistencia aos ensaios da OSG no caso de que sexan ofertados e concedidos

- Asistencia a actividades musicais que poidan xurdir ao longo do curso e que puideran ser de gran interese para a formación musical do alumnado.

- Asistencia a espectáculos teatrais en colaboración con outros departamentos: Lingua castelá, Lingua Galega, Latín, Inglés, Francés..

AVALIACIÓN E REVISIÓN DA PROGRAMACIÓN

Teranse en conta tanto as observacións descritas nas reunións de departamento correspondentes as avaliacións ordinarias, como na memoria de final de curso co fin de introducir medidas correctoras no proceso ensino - aprendizaxe.

Así mesmo, analizarase a variación de resultados na proba de discriminación auditiva e musical realizada ao principio e final de curso.

Asdo. Beatriz Alonso Pérez-Ávila, María Antonia Montes Fernández e María Jesús Domínguez Daponte

